

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIB-705/11-B

**Název právnické osoby
vykonávající činnost školy:** Masarykova základní škola a Mateřská škola Brno,
Zemědělská 29

Sídlo: Zemědělská 29/173, 613 00 Brno

IČ: 49465091

Identifikátor: 600108619

Právní forma: příspěvková organizace

Zastoupená: Mgr. Milošem Hružou, ředitelem školy

Zřizovatel: Statutární město Brno, Městská část Brno-sever

Místo inspekční činnosti: Zemědělská 29, Jugoslávská 126 a 111, 613 00 Brno

Termín inspekční činnosti: 14. – 15. a 17. červen 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání žáků v přírodovědné gramotnosti. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou a základní školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Masarykova základní škola a Mateřská škola Brno, Zemědělská 29 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), školní družiny (dále ŠD), mateřské školy (dále MŠ) a školní jídelny-výdejny (dále ŠJ). Činnost školy probíhala v době inspekce pouze na dvou pracovištích ze tří. V budově na ulici Zemědělská 29, kde sídlí ředitelství školy, část ZŠ, ŠD a MŠ a na ulici Jugoslávská 126, kde je umístěna část ZŠ a ŠD. V obou budovách je pro žáky zajištěno stravování v samostatných ŠJ. Budovu na ulici Jugoslávská 111 škola od září 2009 nevyužívá z důvodů rekonstrukce realizované zřizovatelem.

Počet dětí a žáků školy v období sledovaných školních let 2008/2009 až 2010/2011 mírně klesal. V roce 2008 to bylo celkem 536 (50 dětí a 486 žáků), v roce 2009 celkem 534 (50 dětí a 484 žáků) a v roce 2010 celkem 529 (50 dětí a 479 žáků). Nejvyšší povolený počet dětí v MŠ je naplněn na 100%, počet žáků v ZŠ je naplněn na 68%.

V tomto školním roce je ZŠ zapojena do projektu Magistrátu města Brna s názvem *Školní informační kanál* (dále ŠIK), *Otevřená škola*, *Angličtina do škol* (od roku 2006). Tyto projekty vhodně doplňují vzdělávací nabídku a profilaci školy, která je zaměřena na výuku cizích jazyků. Žáci jsou vzděláváni podle *Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Od hraní kučení“* (dále ŠVP ZV). Jeho realizaci zajišťuje 36 pedagogických pracovníků (35 učitelů a 1 asistentka pedagoga). Čtyři z nich nemají příslušnou odbornou kvalifikaci.

MŠ je umístěna v přízemí budovy Zemědělská 29 a pro pobyt dětí venku využívá zahradu na ulici Jugoslávská 111. V době inspekce byl provoz MŠ od 6:30 do 16:30 hodin. Výše měsíční úplaty za předškolní vzdělávání činila 300,- Kč. Vzdělávání probíhalo podle *Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání Masarykova základní škola a Mateřská škola Brno, Zemědělská 29 „Jen si děti všimněte, co je krásy na světě...“* (dále ŠVP PV). Základní vzdělávací nabídku doplňuje kroužek anglického jazyka, hry na flétnu, keramiky. Logopedickou péči provádí asistentka logopeda, která pracuje pod vedením *Speciálního pedagogického centra*. Vzdělávání v MŠ zajišťují 4 kvalifikované učitelky. O provoz školy pečuje jedna provozní pracovnice. Děti jsou rozděleny do dvou tříd podle věku. Zřizovatel povolil pro tento školní rok výjimku na počet dětí na třídu. Ke dni inspekce bylo v posledním roce před vstupem do základní školy 16 dětí, z toho 2 měly odklad školní docházky.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP ZV

Škola informuje veřejnost o vzdělávací nabídce ZŠ a přijímání ke vzdělávání dostatečným způsobem. Např. prostřednictvím letáčků a nástěnek v okolí, oznámeními v časopisu městské části *Severník*, na webových stránkách, dále dnů otevřených dveří a naveletrhu základních škol. Při přijímání žáků ke vzdělávání zajišťuje všem rovný přístup ke vzdělávání a dodržuje zákonná ustanovení.

Škola dobře identifikuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). V letošním školním roce eviduje 113 žákům se SVP, z toho je 12 žáků integrovaných v běžných třídách. Pro tyto žáky byly vytvořeny individuální vzdělávací plány, jejichž obsah byl pravidelně konzultován a vyhodnocován s pedagogicko-psychologickou poradnou (dále PPP) nebo se speciálně pedagogickým centrem. Výchovná poradkyně prokazatelným způsobem informuje učitele o doporučeních, vyplývajících z vyšetření odborných pracovišť. Poskytuje informace rodičům a účinně spolupracuje s třídními učiteli a metodičkou prevence sociálně patologických jevů. Na I. stupni ZŠ se učitelky žákům se SVP systematicky věnovaly v rámci běžné výuky. Na II. stupni ZŠ byla reedukace poruch učení žáků se SVP zajištěna formou nepovinného předmětu. Učitelé průběžně zapojují talentované žáky do soutěží. Výchovná poradkyně účinně zajišťuje pro žáky a jejich rodiče kariérní poradenství. Pro vycházející žáky zabezpečuje testování zaměřené na profesní orientaci, které provádí psycholog. Podle zájmu si mohou rodiče následně domluvit konzultaci v PPP.

Školní metodička prevence má pro tento školní rok zpracovaný kvalitní *Minimální preventivní program*. Již dlouhodobě se jí osvědčuje program cílené prevence realizovaný Městskou policií Brno. V letošním školním roce přispěl k jeho realizaci i projekt *ŠIK*. Žákům jsou tak zajímavou formou poskytovány informace z oblasti sociálně patologických jevů a protidrogové prevence prostřednictvím spotů na plazmové televizi umístěné

na přístupném místě v budově školy. V průběhu školního roku byly pro ně organizované vhodné přednášky, besedy a projektové dny. Omezení rizikového chování a vytváření bezpečného prostředí pro žáky včetně nabídky zájmových útvarů je v ZŠ věnována trvalá pozornost. Systém školního poradenství je funkční. Od poslední inspekce si udržel velmi dobrou úroveň.

ŠVP ZV byl aktualizován ke dni 1. září 2010. Je v souladu s *Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání* (dále RVP ZV) a ustanoveními školského zákona. Je podroben pravidelnému vyhodnocování pedagogickým sborem a jsou přijímána vhodná opatření k jeho úpravám. Učební plán je zpracován v souladu s profilací školy. Anglický jazyk je vyučován v 1. a 2. ročníku dvě hodiny týdně, pak se pokračuje podle stanovené časové dotace v RVP ZV. Další cizí jazyk (německý, ruský a anglický) si mohou žáci zvolit od 7. ročníku. Využití disponibilních hodin na II. stupni ZŠ bylo účelně zaměřeno na bohatou nabídku volitelných předmětů, které podporují rozvíjení osobnosti žáka. Škola nabízí žákům I. i II. stupně nepovinné předměty. Pro vyučované nepovinné předměty *Sportovní hry, Sborový zpěv, Náprava poruch učení* v tomto školním roce nemá škola zpracovány učební osnovy. K výše uvedenému nedostatku ředitel školy přijal v době inspekce opatření.

Organizace vzdělávání vychází z personálních, materiálních a finančních možností školy. Rozvrh hodin byl zpracován v souladu s učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu, odpovídal právním předpisům a dodržoval zásady psychohygieny.

Výuka na I. stupni ZŠ se vyznačovala frontální výukou s dominantní rolí pedagoga. Vhodně zařazená samostatná práce žáků i skupinová práce podporovala rozvoj klíčových kompetencí. Učitelky vytvářely ve třídách vstřícnou pracovní atmosféru a respektovaly individuální potřeby žáků. Nadstandardní byla spolupráce učitelky s asistentkou pedagoga při vzdělávání integrovaného žáka.

Ve výuce na II. stupni ZŠ (matematika, přírodopis, fyzika, cizí jazyky) učitelé uplatňovali frontální výuku, potřebné učební pomůcky si do tříd přinášeli. Efektivně se využívali demonstrační pomůcky kromě matematiky. Z dalších pomůcek zařadili práci s počítačem, využili dataprojektor. Žáci pracovali s připravenými tištěnými materiály, měli příležitost vyhledávat informace na internetu, takto získané informace dokázali používat při řešení úkolů. Učili se aktivně chránit své fyzické zdraví a být za ně odpovědní. Učitelé podněcovali žáky k tvořivému myšlení a logickému uvažování, málo využívali činnostní učení. Učitelé věnovali náležitou pozornost rozvíjení přírodovědné gramotnosti, matematické a finanční, čtenářské.

Žáci byli vhodně motivováni, pracovali se zájmem, většinou byli aktivní, příležitost ke spolupráci a vzájemné komunikaci měli ojedinele. Učitelé důsledně spojovali výuku s denní praxí žáků. Menší pozornost věnovali učitelé diferenciovaným činnostem a zadávání úkolů vzhledem k možnostem a individuálním potřebám žáků, nevedli žáky ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení. Žáci se projevovali kultivovaně a s učiteli komunikovali velmi dobře.

ZŠ má vytvořený účelný systém zjišťování výsledků vzdělávání a celkové úspěšnosti žáků ve vzdělávání. Hodnocení individuálních a skupinových výsledků probíhá prostřednictvím vlastních vhodných nástrojů (vyhodnocení výsledků přijímacího řízení, roční hodnocení žáků třídními učiteli, srovnávací písemné práce s jinými školami). Škola využívá i možnosti srovnání dosahovaných výsledků na celostátní úrovni formou komerčních testů. Souhrnné výsledky vzdělávání ZŠ prezentuje ve výročních zprávách a ve vlastním hodnocení. Na základě zjištěných skutečností analyzuje příčiny neúspěšnosti a v případě potřeby přijímá konkrétní opatření. V městských soutěžích dosahují žáci velmi dobré úspěchy. V pěveckých soutěžích na celostátní úrovni se umístili mezi nejlepšími.

Funkční spolupráce s partnery je významnou součástí života školy. Komunikace mezi zákonnými zástupci a vyučujícími funguje standardně, velmi dobrá je se zřizovatelem a Magistrátem města Brna - Odborem školství, mládeže a tělovýchovy. Na pravidelných setkáváních zástupců rodičů jednotlivých tříd a na jednáních školské rady jsou projednávány zásadní problémy spojené s chodem školy. Žáci se podílejí na procesu správy školy prostřednictvím parlamentu. *Klub rodičů* pomáhá při organizaci různých akcí ZŠ. Významná je spolupráce i s dalšími partnery např. s o. s. Augusto, Policií ČR, Pedagogickou fakultou MU Brno se školou v rakouském Badenu aj. ZŠ dále spolupracuje s atletickým klubem, se soukromou hudební školou a základní uměleckou školou. Významný přínos má pro školu partnerská smlouva s nakladatelstvím Fraus.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP PV

MŠ vytváří v souladu s platnými právními předpisy podmínky pro rovný přístup dětí ke vzdělávání. O způsobu přijímání dětí i o vzdělávací nabídce dostatečně informuje prostřednictvím vlastních webových stránek, letáček, oznámení na nástěnce MŠ. Při přijímání dětí postupuje v souladu s příslušnými právními předpisy a respektuje stanovená kritéria.

ŠVP PV obsahuje požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Vzdělávací obsah ŠVP PV integruje všechny vzdělávací oblasti a směřuje k rozvoji kompetencí dětí i jejich poznatků a dovedností potřebných pro úspěšné zvládnutí přechodu do ZŠ. Děti byly cíleně vedeny k dodržování stanovených pravidel, což přispívalo k rozvoji jejich smyslu pro povinnost. Ke kvalitnímu naplňování vzdělávacího obsahu výrazně napomáhala příznivé klima MŠ, podnětné prostředí tříd a pestrá nabídka činností. Hodnocení učitelkami nevedlo k vytváření základů sebehodnocení a vzájemného hodnocení. Moderní pedagogické metody a formy práce byly zařazeny ojediněle. Ze strany učitelek většinou chyběly účinné postupy pro smysluplné rozvíjení spontánních dětských aktivit. V případě problémů dítěte poskytuje škola rodičům účinnou poradenskou pomoc. Ke snadnějšímu přechodu dětí do ZŠ jsou ve spolupráci s učitelkami ZŠ pro budoucí žáky 1. ročníku organizovány placené edukativně-stimulační skupiny.

MŠ uplatňuje v průběhu vzdělávání prvky daltonského plánu, které motivují děti ke splnění zadávaných úkolů. Postupně rozvíjí základy všech klíčových kompetencí. Při činnostech děti prokazovaly dostatek poznatků a dovedností, byly samostatné, komunikativní, uplatňovaly svoje zkušenosti i nápady, bez zábran a vhodnou formou dokázaly vyjádřit svoje zážitky i názory. K sobě navzájem se chovaly přátelsky, učily se samy řešit drobné konflikty, což svědčilo o velmi dobré úrovni základů komunikativních a sociálních kompetencí. Měly upevněné hygienické, zdvořilostní a sebeobslužné návyky. MŠ klade důraz na zdravý vývoj dětí. Má funkční pitný režim, odpovídající délku pobytu venku, individuální potřebu spánku dětí. Spontánní a řízené činnosti byly v rovnováze. MŠ celkově dosahuje velmi dobrých vzdělávacích výsledků.

Hodnocení předpokladů mateřské a základní školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Plánování práce školy je koncepční a systematické. Navazuje na *Dlouhodobý záměr rozvoje základního vzdělávání Jihomoravského kraje*. Strategickým dokumentem je *Koncepční záměr rozvoje školy* pravidelně ročně aktualizovaný. Důležitým východiskem pro jeho aktualizaci jsou podrobně zpracované výroční zprávy o činnosti školy a vlastní hodnocení školy. Ředitel má dlouholetou praxi v řízení školy. Své povinnosti plní v souladu s právními předpisy. Zavedl efektivní vnitřní informační systém. Organizační struktura odpovídá typu školy a její velikosti. Pozitivem v řízení školy je úzká spolupráce

s pedagogickou radou. Rezervy byly zjištěny v delegování kompetencí na koordinaci tvorby ŠVP ZV. Ředitel školy v době inspekce k odstranění tohoto nedostatku přijal opatření a zapracoval tuto specializovanou činnost do pracovních náplní zástupkyním ředitele.

Cílevědomá personální politika ředitele školy a efektivní využívání odborného potenciálu učitelů zajišťuje příznivé podmínky odborné výuky v ZŠ. Věková struktura pedagogického sboru je velmi perspektivní. Téměř čtyři pětiny učitelů mají věk do 50 let. Začínajícím učitelům je poskytována dostatečná metodická a kolegiální pomoc. Ředitel školy organizuje systematicky další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP). Při jeho plánování přihlíží k potřebám školy. Prioritou je profilace školy - zabezpečení výuky anglického jazyka. V současné době si dva učitelé doplňují příslušnou odbornou kvalifikaci a jeden byl přijat k vysokoškolskému studiu. Školní metodička prevence sociálně patologických jevů specializační studium dokončuje. V letošním školním roce se učitelé vzdělávali zejména ve využívání interaktivní tabule ve výuce a používání efektivních metod práce.

Řízení MŠ delegoval ředitel školy na jednu svoji zástupkyni. Je pověřena veškerými kompetencemi. Zápisy z jednání pedagogické rady vypovídaly o dobré kvalitě metodického vedení učitelek, které má pozitivní dopad na úroveň předškolního vzdělávání. Personální zabezpečení chodu MŠ je optimální.

Od inspekce v roce 2008 škola postupně a systematicky realizovala ve spolupráci se zřizovatelem opatření ke zlepšování materiálních podmínek školy. Byla dokončena modernizace hygienického zázemí a vybavení tříd vhodnými žákovskými lavicemi a židlemi, učebními pomůckami, didaktickou a prezentační technikou. Zlepšilo se vybavení prostředky informačních a komunikačních technologií (učebna informatiky) a přístup na internet (zabezpečení bezdrátového připojení počítačů v obou budovách). Z odborných učeben má pouze jednu jazykovou učebnu, cvičnou kuchyni a keramickou dílnu. V obou budovách ZŠ je pro výuku tělesné výchovy k dispozici menší tělocvična a venkovní sportoviště.

Materiální podmínky MŠ jsou rozdílné. Prostorové podmínky jsou stísněné. Jedna ze dvou šaten svojí velikostí nevyhovuje potřebám dětí. Chybí zázemí pro zaměstnance. Obě třídy jsou esteticky vyzdobeny. Vybavení hračkami, stavebnicemi, pomůckami a didaktickým materiálem je velmi dobré. Nedostatkem je, že ne vždy jsou umístěny v dosahu dětí. Nový dětský sedací nábytek zohledňuje výšku dětí jen v jedné třídě. Z hlediska bezpečnostního je rizikem vlnité lino ve třídě mladších dětí a propadající se podlaha ve třídě starších dětí. Školní zahrada pro pobyt dětí venku není z hygienických a bezpečnostních důvodů vhodná. Její povrch je zčásti zvlněný, zčásti písčité. Není zde k dispozici žádné vybavení, které by umožňovalo rozvoj pohybových dovedností dětí.

Škola v období let 2008 až 2010 měla dostatek finančních prostředků k zajištění vzdělávání dětí a žáků podle školních vzdělávacích programů. Jednak to byly prostředky státního rozpočtu, které byly použity zejména na mzdy a zákonné odvody, na učebnice, učební pomůcky a další vzdělávání pedagogických pracovníků. Jednak příspěvek od zřizovatele, který byl použit zejména na zajištění provozu a potřebných oprav. Každoročně získávala škola prostředky i z projektů vypisovaných MŠMT, a to na zvýšení nenárokových složek platů pedagogických i nepedagogických pracovníků, na řešení specifických problémů regionálního školství dále dotace na realizace projektů vyhlášených Magistrátem města Brna.

V roce 2010 čerpala prostředky z fondů EU v rámci programů pro konkurenceschopnost vzdělávání – *Zkvalitnění environmentálního vzdělávání* a *Zlepšení podmínek vzdělávání na základních školách*. Nemałym zdrojem financí jsou sponzorské dary, za které škola dovybavila třídy MŠ novým dětským nábytkem. Dále pro výuku v ZŠ

zakoupila dataprojektor a koberec, zaplatila odměny pro žáky a drobné školní pomůcky. Po celé sledované období byla finanční situace pro realizaci školních vzdělávacích programů příznivá, ale pro obnovu a rekonstrukci budov vzhledem k jejich stáří nedostatečná.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola vykonává činnosti v souladu s údaji v rejstříku škol a školských zařízení. Cíleně zajišťuje rovný přístup k předškolnímu a základnímu vzdělávání. Má vytvořený funkční systém prevence sociálně patologických jevů a péče o bezpečnost dětí a žáků při vzdělávání. Ve škole je velmi dobře zajištěno fungující školní poradenství.

Školní vzdělávací programy jsou kvalitně zpracované. Výuka v MŠ a ZŠ vykazovala standardní úroveň. Vzdělávání směřovalo k naplňování klíčových kompetencí a podpoře rozvoje funkčních gramotností. Hodnocení celkových výsledků vzdělávání žáků škola provádí systematicky.

Jasně stanovený koncepční záměr, strategické cíle a na ně navazující systém plánování se pozitivně promítají v organizování vzdělávání. Škola má optimální personální podmínky a příznivé klima. Aktivní spolupráce s partnery a zapojení do projektů financovaných z Magistrátu města Brna a ESF přispívá k realizaci školních vzdělávacích programů.

Materiální podmínky, zejména hygienické požadavky na prostory školy, se od poslední inspekce zlepšily. Určitá rizika byla shledána v MŠ, viz text. Tato zjištění vyžadují přijetí opatření k odstranění.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků a zároveň v souladu s ustanovením § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na adresu Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz Jihomoravského inspektorátu) s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Brně dne 28. června 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Zdeňka Vladíková, školní inspektorka	Zdeňka Vladíková, v. r.
Mgr. Jiří Brauner, školní inspektor	Jiří Brauner, v. r.
Mgr. Marek Dobeš, školní inspektor	Marek Dobeš, v. r.
Mgr. Jindra Svobodová, školní inspektorka	Jindra Svobodová, v. r.
Mgr. Vojmír Křupka, školní inspektor	Vojmír Křupka, v. r.
Mgr. Eva Šefránková, školní inspektorka	Eva Šefránková, v. r.
Ing. Jiří Koc, kontrolní pracovník	Jiří Koc, v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Brně dne 1. července 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Miloš Hrůza, ředitel školy	Miloš Hrůza, v. r.
---------------------------------	--------------------

Připomínky ředitele školy

19. 7. 2011

Připomínky nebyly podány.